

Laidiens: 26.03.1999., Nr. 98/99

Ministru kabineta noteikumi Nr. 122

Rīgā 1999.gada 23.martā (prot. Nr. 18, 20.§)

Noteikumi par patentu un zinātības (know-how) licences līgumu atbrīvošanu no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma

Izdoti saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta ceturtās daļas 1.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumos lietotie termini:

1.1. **zinātība** — tehniskas informācijas kopums, kas ir būtisks un noteiktā veidā identificēts komercnoslēpums;

1.2. **patenti** — intelektuālā īpašuma tiesības uz izgudrojumiem, pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas reģistrācijas apliecības vai augu šķirņu reģistrācijas apliecības;

1.3. **licences līgumi** — patentu licences līgumi, zinātības licences līgumi vai jauktie patentu un zinātības licences līgumi;

1.4. **licencētā tehnoloģija** — sākotnējā un visa tai sekojošā zinātība, ko licenciārs (licences devējs) paziņo licenciātam (licences ņēmējam) licences līgumu ietvaros; jauktajos līgumos licencētā tehnoloģija ietver gan zinātību, gan arī patentus, kuriem ir dota licence;

1.5. **licencētie produkti** — preces un pakalpojumi, kuru ražošana vai sniegšana iespējama, tikai izmantojot licencēto tehnoloģiju;

1.6. **licencētā teritorija** — teritorija, kurā licenciāts ir pilnvarots izmantot licencēto tehnoloģiju;

1.7. **izmantošana** — jebkura licencētās tehnoloģijas izmantošana, t.sk. ražošana, pārdošana noteiktā teritorijā vai licencēto produktu iznomāšana;

1.8. **saistītie uzņēmumi** — uzņēmumi (uzņēmēj sabiedrības) (turpmāk — uzņēmumi), kuri atbilst vismaz vienai no šādām pazīmēm:

1.8.1. uzņēmumi, kuros līgumslēdzējām pusēm ir izšķiroša ietekme;

1.8.2. uzņēmumi, kuriem līgumslēdzējās pusēs ir izšķiroša ietekme;

1.8.3. uzņēmumi, kuros šo noteikumu 1.8.2.apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem ir izšķiroša ietekme;

1.8.4. uzņēmumi, kuros līgumslēdzējām pusēm vai šo noteikumu 1.8.1., 1.8.2. vai 1.8.3.apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem kopīgi ir izšķiroša ietekme; šādi kontrolētie uzņēmumi tiek uzskatīti par saistītiem ar katru no līgumslēdzējām pusēm.

2. Šie noteikumi nosaka atsevišķu uzņēmumu vienošanās — patentu un zinātības (know-how) licences līgumus —, kas tiek atbrīvotas no Konkurences likuma 15.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma, ievērojot minētā likuma 15.panta otro daļu, ja tās atbilst šajos noteikumos noteiktajām prasībām. Minētās vienošanās ir atļautas, neiesniedzot attiecīgu paziņojumu Konkurences padomē.

3. Šie noteikumi attiecas gan uz līgumiem starp uzņēmumiem, gan uz uzņēmumu saskaņotu darbību.

4. Šie noteikumi nav piemērojami licences līgumiem:

4.1. starp patentu vai zinātības puses biedriem, ja licences līgums attiecas uz puses tehnoloģijām. Patentu vai zinātības pule ir vienošanās starp patentu vai zinātības īpašniekiem par intelektuālā īpašuma kopīgu izmantošanu savstarpējas licencēšanas veidā vai piešķirot licences kopīgam uzņēmumam;

4.2. starp konkurentiem, kas piedalās kopuzņēmumā, vai starp vienu no konkurentiem un kopuzņēmumu, ja patentu licences līgums attiecas uz kopuzņēmuma darbību;

4.3. starp konkurentiem attiecībā uz licences līgumā minētajiem produktiem par to, ka viena līgumslēdzēja puse piešķir otram līgumslēdzējam pusei patenta vai zinātības licenci, bet otra līgumslēdzēja puse, arī noslēdzot citus līgumus vai sadarbojoties ar tās saistītajiem uzņēmumiem, piešķir pirmajai līgumslēdzējam pusei patentu, preču zīmes vai zinātības licenci vai ekskluzīvas produktu pārdošanas tiesības;

4.4. par licencēšanu, kas satur nosacījumus attiecībā uz citām intelektuālā īpašuma tiesībām, nevis patentiem;

4.5. kas noslēgti tikai licencēto produktu pārdošanai.

5. Šie noteikumi ir piemērojami:

5.1. šo noteikumu 4.2.apakšpunktā minētajiem licences līgumiem, kur viens no kopuzņēmumu veidojošiem uzņēmumiem piešķir kopuzņēmumam patenta vai zinātības licenci ar nosacījumu, ka licencēto produktu un iesaistīto uzņēmumu aizstājošo produktu tirgus daļa konkrētajā tirgū ir līdz 20 %, ja licence paredz produktu ražošanu, un līdz 10 %, ja licence paredz produktu ražošanu un izplatīšanu. Šie noteikumi ir piemērojami arī tad, ja šajā apakšpunktā minētās tirgus daļas divu sekojošu finanšu gadu laikā pieaug ne vairāk kā par vienu desmito daļu;

5.2. daudzpusējām licencēm šo noteikumu 4.1. un 4.3.apakšpunkta izpratnē, ievērojot nosacījumu, ka līgumslēdzējas puses netiek teritoriāli ierobežotas licencēto produktu ražošanā, lietošanā vai tirdzniecībā, vai licencēto vai puses tehnoloģiju izmantošanā;

5.3. licences līgumiem, ja licenciārs nav patentu vai zinātības īpašnieks, bet patentētājs vai īpašnieks to ir pilnvarojis izsniegt licences;

5.4. patentu vai zinātības licences līgumiem, ja maksājamā summa par licences izmantošanu ir atkarīga no apgrozījuma, kas sasniegts, izmantojot šos līgumus attiecībā uz licencētajiem produktiem, no šo produktu saražotā daudzuma vai no operāciju skaita, kas veiktas, izmantojot zinātību vai patentus;

5.5. licences līgumiem, kuros licenciāta un licenciāra tiesības un pienākumus uzņemas ar tiem saistītie uzņēmumi.

II. Licences līgumi, uz kuriem nav attiecināms vienošanās aizliegums

6. Vienošanās aizliegums nav attiecināms uz tādu licences līgumu, kas noslēgts tikai starp diviem uzņēmumiem — licenciāru un licenciātu — un kurā līgumslēdzējas puses uzņēmušās kādu no šādām saistībām:

6.1. licenciārs nedos licenci trešajām personām, lai tās izmantotu licencēto tehnoloģiju licencētajā teritorijā;

6.2. licenciārs pats neizmanto licencēto tehnoloģiju licencētajā teritorijā;

- 6.3. licenciāts neizmanto licencēto tehnoloģiju teritorijās, kuras sev rezervējis licenciārs;
- 6.4. licenciāts neražos un neizmanto licencēto produktu vai neizmanto licencēto tehnoloģiju teritorijās, kurās licences izsniegtas citiem licenciātiem;
- 6.5. licenciāts nerealizēs aktīvu tirdzniecības politiku teritorijās, kurās licences izsniegtas citiem licenciātiem, un īpaši — nereklamēs produktus, neveidos filiāles un šo produktu uzkrājumus šajās teritorijās;
- 6.6. licenciāts nesāks tirgot licencēto produktu teritorijās, kurās licences izsniegtas citiem licenciātiem;
- 6.7. licenciāts izmantos tikai licenciāra preču zīmi vai viņa noteikto preču pasniegšanas veidu, lai atšķirtu licencēto produktu, ievērojot nosacījumu, ka licenciāts var identificēt sevi kā licencētā produkta ražotāju;
- 6.8. licenciāts ierobežos licencēto produktu ražošanu līdz tādām daudzumam, kāds nepieciešams paša produktu ražošanai, kā arī pārdos licencēto produktu tikai kā savu produktu vienotu vai aizvietojošu daļu vai citādi ar savu produktu pārdošanu saistītā veidā, ievērojot noteikumu, ka licenciāts brīvi nosaka nepieciešamo daudzumu.
7. Ja ir noslēgts patentu licences līgums, atbrīvojums no vienošanās aizlieguma šo noteikumu 6.1., 6.2., 6.3., 6.4. un 6.5.apakšpunktā minētajiem līguma nosacījumiem ir spēkā ne ilgāk kā piecus gadus pēc licencētā produkta parādīšanās tirgū.
8. Ja ir noslēgts zinātības licences līgums, atbrīvojums no vienošanās aizlieguma ir spēkā:
- 8.1. vienīgi tad, ja līgumslēdzējas puses ir identificējušas konkrēto zinātību (zinātība ir identificēta, ja tā izklāstīta vai citādi pierakstīta tādā veidā, ka ir iespējams pārbaudīt, vai tā atbilst komercnoslēpuma un būtiskuma kritērijiem, un pārliecināties, ka licenciāts nav ierobežots izmantot pats savu tehnoloģiju; zinātība var būt aprakstīta arī licences līgumā vai tam pievienotā dokumentā) un ar zinātības palīdzību iegūto pieredzi darījušas zināmu otrai līgumslēdzējai pusei līguma darbības laikā, bet tikai tik ilgi, kamēr zinātība paliek komercnoslēpums (ja tā kopumā un precīzā veidā (vai tās sastāvdaļas kopumā) vispār nav zināma vai nav pieejama; katra atsevišķa zinātības sastāvdaļa var būt arī daļēji zināma vai pieejama) un ir būtiska (ja tā satur informāciju, kas ir būtiska kopumā vai daļēji produktu ražošanas procesā, pakalpojuma sniegšanai vai zinātības pilnveidošanai);
- 8.2. attiecībā uz šo noteikumu 6.1., 6.2., 6.3., 6.4. un 6.5.apakšpunktā minētajiem līguma nosacījumiem ne ilgāk kā 10 gadu pēc licencētā produkta parādīšanās tirgū;
- 8.3. attiecībā uz šo noteikumu 6.6.apakšpunktā minēto līguma nosacījumu ne ilgāk kā piecus gadus pēc licencētā produkta parādīšanās tirgū;
- 8.4. attiecībā uz šo noteikumu 6.7. un 6.8.apakšpunktā minētajiem līguma nosacījumiem visu līguma darbības laiku, ciktāl zinātība paliek komercnoslēpums un ir būtiska.
9. Ja ir noslēgts jauktais patentu un zinātības licences līgums, atbrīvojums no vienošanās aizlieguma ir spēkā:
- 9.1. ja līgumslēdzējas puses jebkādā pieņemamā veidā identificējušas konkrēto zinātību, bet tikai tik ilgi, kamēr ir spēkā attiecīgie patenti un zinātība paliek komercnoslēpums un ir būtiska;
- 9.2. attiecībā uz šo noteikumu 6.6.apakšpunktā minēto līguma nosacījumu ne ilgāk kā piecus gadus pēc licencētā produkta parādīšanās tirgū.
10. Atbrīvojums no vienošanās aizlieguma ir spēkā arī tad, ja licences līgumā ietverts kāds no šādiem nosacījumiem, kas nav konkurences ierobežojums:
- 10.1. ja licenciātam ir šādas saistības: